Ч. 100 (13.048). Львів, вівторок 10. травня 1932. Pocztowa opłata kaptacona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 26·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і валюр. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Дніпрельстан і соціяльні відносини у СРСР.

ГОЛОС ОБЄКТИВНОГО ЗНАВЦЯ.

Московський кореспондент „Прагер Прессе" Й. Е. Шром присвячує в числі з 6-го ц. м. передовицю „Дніпрельстанові". Стаття починається інформаціями про цей новий осередок радянської промисловости, довкола чкого мають поселити 170.000 людей. „Дніпрельстан" — гордість пятилітки. Рад. Союз матиме найбільшу европейську гідростацію. На місці історичних Дніпрових порогів простягається тепер озеро на 90 км. і водопади на висоту 38 метрів падуть у велитенські турбіни. Ціла південна Україна матиме одну із найдешевших електричних енергій у світі.

„Дніпрельстан — це один із памятників техніки другої четвертини XX віку і таким залишиться на майбутнє; води найкращої української ріки вводитимуть у рух найбільші турбіни на світі" — пише Шром. Творці „Дніпрельстану" проф. Александров, автор проекту, а реалізатори російський інжинір Вінтер, американець Купер і інжинірн німецької фірми Сіменса.

Після вступу, де находимо фрази захоплення цим ділом приходять застереження:

„Очевидячки, нема чого дошукуватись у тім велитенськім творі якогось чуда. І цей твір має цілу низку хиб, які можна буде аж згодом направити. „Дніпрельстан" готовий тільки у загальних варисах. Злука поодиноких частин досі не переведена, вислід праці досі малий. Не 20 міліонів кільоватів, а ледви 20 прц. із цієї електричної енергії переходить у трансформатори і може бути використана. Фабрика алюмінія і сталі ще не вивінувані у приладдя так, щоби дешеву енергію можна використати на повній струї. Струя вже є, але ще не проведена. І щодо дешевости, то вона не така, як раніше гадали; бюджет 76 міл. поважно перевищений, так, що все коштувало на третину більше. При цьому розбудова промислового міста має численні недостачі. Необхідні вулиці незакінчені, головно бракує мостів. Залізниці не доходять ще до ріжних промислових центрів, кораблі на Дніпрі не мають ще потрібної тоннажі, радянський закордонний промисл не має ще досить товару та торговельних звязків, щоби покористуватись своєю водною централею".

Найбільші недостачі добачує Шром у буденній організації. „Нинішний господарський, політичний і соціяльний режім у СРСР, уміє, щоправда, підбадьорити людей до могутньої та монументальної праці, але не вміє влити одиницям і колективові почування систематичної праці і любови до звичайної буденної праці... Якщо й надалі поза таким велитнем буде плисти таке тяжке життя як досі, ще й повне щоденної механічної праці без надії на краще завтра, тоді знову виступить охлялість, недбайливість і упадок працездатности, аж поки не дадуть організмові нового вприску. Та це вже органічна недостача режіму, якої не можна направити відразу і вона звязана із загальною атмосферою СРСР. Маємо тут наочний доказ, що звичайний технічний поступ не може довести до нормальних відносин без упорядкування відносин соціяльних".

І ми теж боронимо завсіди того самого погляду. Навіть удвоє більші осередки електричної енергії як „Дніпрельстан" не всилі заступити широкій масі двох найважніших підвалин кожного суспільного ладу: хліба та свободи.

„Зло не стає моральним, коли його робить держава..."

Про пастирський лист польського кардинала Гльонда. — Анальогічні моменти з останньою статтею митроп. Шептицького.

В перших днях травня появився на сторінках всієї польської преси пастирський лист кард. Гльонда, якого відгук не вгаває по нинішній день. Лист той, під назвою „Про християнські засади державного життя", сягає вглиб сучасних **політичних** відносин у Польщі, зачіпаючи однаково пануючу систему правління, як і міжпартійні польські взаємини. Виходячи зі становища, що не лише правом, але й обовязком Католицької Церкви є дбати про етику і мораль у прилюдному житті та стояти на сторожі християнських засад у житті держави, — кард. Гльонд у надзвичайно сміливий спосіб спрецизував свій погляд у цілій низці ясних позитивних і негативних тез, з яких кожна має своє особливе значіння з уваги на існуючу польську дійсність. Тому й не диво, що той Лист став справжньою **політичною** сенсацією дня і що є вартісним церковно-політичним документом часу. З тих вимків, які нижче наводимо, читачі ясно зрозуміють, чому вся польська опозиційна преса прийняла виступ польського кардинала з захопленням і чому преса санаційна найшлась у досить незручній ситуації: єдине, що їй залишилось, це „робити добру міну до кепської гри" та добачувати в деяких зворотах Листа **протисанацийне** вістря!

Нас, українців, цікавить у тому Листі те, що находимо в ньому ідентичний підхід до деяких порушених справ, що їх теж саме заторкнув митрополит Шептицький у своїй останній голосній статті, оголошеній у 14. ч. „Мети" з 10. квітня і передрукованій у „Ділі" з тої самої дати. Те, що митр. Шептицький сказав про право приналежности католиків до ріжних політичних партій, якщо лиш ті останні не перечать засадам католицизму і не нарушують інтересів католицької Церкви і віри, — а також те, що католикам не вільно виконувати неетичних діл без огляду на формально обовязуючий наказ влади, — находимо в обох згаданих виступах обох найвищих достойників польської і української Церкви майже в буквальному тексті! І тут насувається цікава рефлексія: коли греко-католицький митрополит напятнував використовування фірми католицизму для вузьких партійно-політичних цілей і лише мимоходом та дуже свобідно заторкнув проблеми, які можна тільки з трудом навязувати до актуальних справ у польській державі, — польська преса викривила у той спосіб, що — мовляв — митрополит прийшов у підмогу ...українським націоналістам! Мало того: коли підчас відомих підпалів у 1930 році український епископат не забірав голосу — польські чинники висловлювали обурення з приводу тієї мовчанки. Аж ось нині кард. Гльонд заявляє те саме, про що говорилося у сконфіскованому Пастирському Листі українських епископів: „ніколи не вільно вважати мовчанки Церкви апробатою неморальних учинків..." Факт, що саме в два тижні після згаданої вгорі статті митр. Шептицького ще гостріше і ще ясніше забрав голос у прилюдних громадсько-політичних справах кард. Гльонд — є найкращою відповіддю усім людям злої волі, які до кожного голосу, що виходить зі святого Юра, ставляться a priori ворожо...

Ось кілька сутніх вимків з листа кард. Гльонда.

*

„Замість правди — верховодить брехня..."

„Прокляном нинішнього прилюдного життя є ненависть, яка ділить громадян держави на непримирні табори, поводиться з політичними противниками як з людьми злої волі, поневірює ними без огляду на людську і національну гідність, знеславлює і морально вбиває. Замісць правди — верховодить брехня, демагогія, клевета, нещирий і нікчемний спосіб ведення дискусії і полеміки. Жадоба влади і привата ведуть безоглядну боротьбу за правління і становища, а прикривають її журбою за державу, яку звичайно політичні відломи утотожнюють з собою. Хоробливе подратування і політична пристрасність заслонюють спокійну думку про людей і справи, мішають до всього політику, все осуджують з партійного становища, перебільшують значіння громадських випадків, вносять неспокій в ціле життя..."

„Держава не є Богом".

„Держава є від Бога, але не є Богом, отже не є джерелом обичаєвого права, не створює моралі, ані не устійнює її норми, лише черпає етичні вказівки і моральну відповідальність з того самого закону, з якого пливе її влада й права. Природне моральне право і 10 Заповідей Божих обовязують державу в тій самій мірі, що одиницю і родину.

Отже держава не має права робити неетичні речі, себто зло не стає моральним і дозволеним тому, що його робить держава або що його роблять в імені і для держави. Тому державна рація і добро держави не є найвищим державним правом без огляду на ніщо, лише в границях і при збереженню Божого права. Те, що у відношенні до 10 Заповідей є злом, будучи несправедливістю, брехнею і насильством, те саме залишається гріхом також у прилюдному житті, в монархії і республиці, в часі війни і революції, у виборчому періоді і партійних відносинах. Нема під сонцем влади, якій вільно було би наказувати діла, суперечні декальогові..."

„Держава для громадян, а не громадяни для держави..."

„Людська одиниця істнувала раньше, ніж держава, і мала свої вроджені права. Не вільно перекреслювати її в державному організмі, бо держава не є ціллю сама по собі, ані не є ціллю людини, лише ціллю держави є добро одиниць, себто держава є для громадян, а не громадяни для держави...

...Отже не можна з вродженим правом погодити деяких сучасних змагань, підпорядкувати зовсім громадян державним цілям, визначити громадянам якусь служницьку ролю і простягнути державне зверхництво на всі ділянки життя..."

„Церква не є на службі політичних партій..."

„...Треба вистерігатися утотожнювання деяких партійних напрямків і інтересів з Церквою, не надуживати її поваги для виборчих партійних цілей і не втягати її на користь того чи іншого політичного відлому. Це булоб шкідливим викривлюванням її місії. Церква не стоїть на службі політичних партій, з нікцм не входить в політичний союз і залишає католикам свободу належати до партій, які не суперечать католицькій етиці..."

Про силу, владу і мораль.

„...Твердження, що про право рішає сила і успіх, що сила кваліфікує того, хто має право, мусить скінчитися катастрофою для державности...

...Не вільно справи держави утотожнювати з власною користю або з користями одної групи громадян...

...Велике лихо, коли держава править громадянами терористичною системою...

...Держава не має права всього загортувати, все проглочувати, монополізувати, соціялізувати...

...Так зване сильне правління є правильне і добре тільки тоді, коли є справедливе...

...Католик повинен рішуче відмовитися від участи в політичному житті й уступити з при-

людного становища, коли його співпраця має рівнятися апробаті на виразно нестичні вчинки..."

*

Із повищих цитатів визирає не лише ясне обличчя голошених правд, але й сумний факт, що настали такі часи й відносини, серед яких ці правди треба прилюдно пригадувати. Це тим сумніші часи, що — по всій імовірності — пригадка кард. Гльонда залишиться без практичних наслідків...

—o—

Діяльність більшовицького ҐПУ у Франції.

Ревеляції журналіста в ролі радянського аґента, які особливо цікаві у звязку з атентатом на президента Думера.

Вбивство президента Французької Республіки, 75-літнього старця, який впродовж цілої своєї довгої політичної карієри ані не репрезентував якоїсь спеціяльної політичної течії чи системи, ані особисто ніяким ділом не міг викликати супроти себе ненависть з якогонебудь боку, — це варварське і безглузде вбивство викликало не лише у Франції, але й напевно у цілому світі щире і глибоке обурення. Прилюдна опінія у Франції відразу запідозріла у тому вбивстві більшовиків, добачуючи тут бажання викликати у Франції хаос саме напередодні доповняючих та рішаючих парляментарних виборів. Ніхто не вірить зізнанню атентатчика, росіянина Ґурґулова, що він є „фашистом" і що свій вчинок доконав як демонстраційний протест проти переговорів Франції з СРСР. Колиб навіть так дійсно було, колиб навіть показалося, що атентатчиком є справді або одиниця божевільна або експонент якоїсь авантюрницької, безділььним життям зaґанґренованої російської еміґраційної чорносотенної групи, то проте надзвичайно характеристичним моментом є факт тої спонтанічної пошуканки винуватця ніде інде, лише у більшовицькому таборі. В даному випадку французька прилюдна опінія і опінія цілого світа пішла за здоровим інстинктом, підозріваючи, що вбивник є радше більшовицьким провокатором, ніж яким московським патріотом „местником".

Такі французькі настрої не є зовсім безпідставні. Ось саме кілька днів тому париський російський еміґраційний орган „Возрожденіє" (а за ним уся інша преса) почав друкувати сензаційні ревеляції свого співробітника А. Сіпельґас-Ольшанського, який впродовж десяти місяців був на тайній більшовицькій службі, в характері уповноваженого резидента ОҐПУ у Парижі. Він дав себе навмисне „звербувати" до ОҐПУ (тим, що наймав його, був париський представник офіц. рад. аґенції ТАСС-а Малієвський-Малявський) на те, щоби найти вияснення загадки схоплення і вбивства ґен. Кутєпова. Про це знав гурток його товаришів-журналістів, він з ними постійно комунікувався, а тепер оголошує ревеляції про *роботу аґентів ҐПУ у Франції* та спеціяльно *на париському терені*.

Він формулює завдання і напрямні більшовицької акції у Франції у таких точках:

1) Військова, адміністраційна, економічна, політична і наукова шпіонажа;

2) дезорґанізація французьких фінансів, господарського ринку і т. д. (нпр. ріжні форми демпінґу тайний імпорт платини і т. д.);

3) *політична дезорґанізація* (нпр. дипльоматична гра з переговорами про пакт неаґресії);

4) слідкування за діяльністю у Франції представників союзних з Францією держав (нпр. за діяльністю польських і румунських військових місій);

5) *терор* (нпр. схоплення ґен. Кутєпова, підпал голяндського павільону на кольоніяльній виставці і т. п.);

6) підкуп урядовців;

7) злобна спекуляція;

8) контрабанда наркотиками (тайний імпорт наркотиків з Гамбурґа через нормандське побережжа);

9) фабрикація фальшивих документів (карт ідентичности, пашпортів і т. п.);

10) пропаґанда, вплив на прилюдну опінію та діяльність серед парляментарних кол (фінансова підтримка часописів, субвенціонування прихильних книжкових видавництв і т. п.).

Сіпельґас-Ольшанський подав докладну схему властей ҐПУ на париському терені й орудує самими фактичними даними. Його ревеляції набирають особливого значіння саме в моменті останнього кривавого атентату, тому, що вони ясно й авторитетно стверджують повну імовірність тези, що це злочин більшовицьких рук.

—o—

Не так як у світі.

Про один прикрий інцидент українського журналіста в церкві св. Юра.

Що в нас не так, як у богато інших народів — це ясно, але, що може бути ліпше як є — це ще більше ясно. В кожній ділянці життя почуваємо недостачі, відчуваючи рівночасно, що богато з цього можна поправити без великого зусилля. Треба тільки доброї волі, а декуди вистане зрозуміння, що таке культура і як вона повинна обявлятися.

Всі добре знаємо, яку важну ролю грає в суспільнім життю преса. Грає вона і в нас, як не більшу, то бодай таку саму, як у інших народів. Але зате яке значіння мають журналісти в нас і деінде!

В західній Европі журналістична карта отвирає всі двері до президентських і королівських палат включно. Вона дає її власникові максімум свободи рухів і привілеїв. Там, де для звичайного смертельника, хоч би й дуже високого достойника, замкнені двері, там для представника часопису двері отвором. Преса стоїть на услугах народу і краю, вона має величезний, просто рішаючий вплив на публичну опінію, піддержує і приводить до упадку уряди, інспірує закордонну і внутрішню політику, а навіть вяже союзи і спричинює війну. Про карієри поодиноких людей вже й не говорити. Вони всеціло залежні від преси і тому в першу чергу всі, хто хоче чи має грати якусь визначнішу ролю в житті даної країни мусить держати контакт з пресою і в ніякім разі не легковажить собі значіння преси.

Наша преса дуже молода. Адже ще живуть люди, які були основниками першого українського щоденника а рівночасно і його співробітниками. Довгий час український журналістичний хвіст складався не з професійників, а з учителів, священиків, адвокатів чи лікарів, які поруч своїх головних професій виконували і журналістичну роботу. Коли такий непрофесійний журналіст приходив денебудь на збори, зїзди, чи паради, його впускали там, не як представника часопису, а як відмого діяча: радника, професора, чи мецената. Журналістичної леґітимації ніхто від нікого не жадав, бо вона не тільки була непотрібна, але й загалом незнана в наших сторонах.

З бігом часу українська преса де далі, то поширювалася. Маленький потічок одного щоденника перемінився в річку, приймаючи до себе доплави: тижневиків, а пізніше і щоденників. Русло української преси значно поширилося і напевно з року на рік буде далі поширюватися. Розріст преси, а рівночасно і збільшення праці по редакціях зродило новий тип українського суспільного діяча — професійного журналіста. Він увійшов у наше публичне життя тихо і непомітно та зайняв на суспільній драбині дуже скромне місце. Вийшло це з дивовижного поняття про журналістику, яке в нас люди мали, а дехто ще й нині має. Журналіст — мовляв — це людина, яка має талант, але до нічого не добилася. „Взялася писати до ґазети", бо батько помер, а всі подання до „фінансів", до почти, а навіть на канцеліста до суду — остали без успіху. Такі погляди не могли не мати додатного впливу на вироблення престіжу українського журналіста серед суспільности і його значіння в суспільному житті. Та сама журналістична леґітимація, яка дає за кордоном стільки привілеїв, у нас є звичайною особистою виказкою, так само, як пашпорт, метрика чи військова книжечка.

Де перевести моральне роззброєння.

Дня 6. ц. м. відбулося засідання підкомітету комісії морального роззброєння, що займається проблемами морального роззброєння в ділянці виховання, фільму, радія і т. п. Комітет розпочав дискусію над проблемами шкільних підручників. Довшу промову виголосив польський делеґат Комарніцький. Він зазначив, що польська делеґація розслідила шкільні підручники, уживані в деяких краях, і ствердила, що деякі з них ширять ненависть і погорду до інших народів та ґльорифікують війну. Підручники історії присвячують мало місця розвиткові цивілізації свого краю, а зате подають широкі описи боїв. Також підручники ґеографії ширять погорду супроти інших народів, а часто фальшують свідомо правду. Опісля делеґат Монтенах предложив проект протоколу в справі морального роззброєння в наведеній ділянці.

Домагання Польщі.

Польський посол у Берліні, д-р А. Висоцький зложив 6. ц. м. на руки державного секретаря ф. Більова меморіял зі застереженнями польського уряду щодо конечности узгляднити інтереси Польщі при розвязці господарської проблеми наддунайських держав. Цей меморіял передав одночасно урядам анґлійському, французькому, німецькому й італійському, значить державам, що брали участь в льозанській конференції.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 10. ТРАВНЯ 1932.

МИКОЛА ГОЛУБЕЦЬ.

СТИЛЬ МАЗЕПИ.

Мало не ідентичною з св. Миколаївською церквою є архитектоніка й декорація другої з київських фондацій Мазепи, а саме братського *Богоявленського собору* на Подолі, збудованого в 1695 р. Не дивлючись на свої розміри й твердиню масивність стін, собор не робить враження тяжкого; навпаки, суто-барочна, репрезентативна помпа йде тут у парі з легкою розбивкою мас і ажурністю різьбарських декорацій. У протилежності до творів західньо-европейського барока, що лягли в основу архитектур обох церков — Миколаївської й Богоявленської, нема тут нервозности й екзальтації. Упрощені форми баркової декорації пройняті спокоєм і стриманістю ренесансу.

З листування гетьмана з царями Іваном та Петром у 1693 р. довідуємося, що при будові обох церков, які Д. Антонович назвав „найвищою точкою розвою українського будівництва в часах Мазепи", працював „москвич" Осип Димитріїв, у Москві званий Старцевом. Одначе суто-українське декоративне оформлення обох будівель свідчить проти того; треба припускати, що навіть коли Старцев справді працював при будові обох церков, то або його роля зводилася до надто підрядних, технічних завдань, або коли він був автором їх архитектоніки й декорації, то був це київський архиепископ Старченко, один із тих українців, що викликувані царями з України „европеїзували" культуру відсталої Московщини.

Так чи інакше, два великі київські собори — Богоявленський і Миколаївський краще аніж інші тогочасні будівлі характеризують ту добу українського барока, якої твори дають нам право говорити про пересякнутий конструктивною льогікою й гармонією форм — *стиль Мазепи*.

З низки інших церков Мазепиної фондації слід відмітити невеличку *Церкву Всіх Святих* над економськими воротами Київо-Печерської Лаври, збудовану в 1696—1698 роках. В противенстві до принятого в мазепиних церквах базилічного заложення, ця церква — центробанна, пятизрубна, мало що не точна репліка анальоґічних конструкцій української, деревляної архітектури. Позатим нагадує вона Троїцьку церкву Густинського монастиря. У своїх загальних пропорціях вона незвичайно струнка й легка, у різьбарській декорації стін надзвичайно багата, але „геометричні, різкі та гострі мотиви" її орнаментики „подекуди неприємні для українського ока" (Д. Антонович) викликають підозріння, що при її окрасах приклали руку мистці неукраїнського, московського походження. Павлуцький зве її „перлиною" поміж всіми пятиверхими церквами українського барока.

Анальоґічне декоративне оформлення бачимо на *Троїцькій церкві* над головними воротами Лаври, збудованій ще в 1106 р. князем Святославом Давидовичем Чернигівським (Миколою Святошею) обновленій Петром Могилою, але остаточно оформленій в добу Мазепи, якому завдячує вона свій виїмково цінний стінопис.

Упоряд з будуванням нових церков, розвивається за ініціятивою й переважно коштами Мазепи широка акція поновлювання й поширювання старих. Одначе у порівнанні з реставраційною акцією першої половини XVII. віку, розбудженою в першу чергу вимогами практичної потреби з доволі помітним нехтуванням справ суто-естетичної натури, Мазепина акція має на оці в першій мірі цю останню. Обновлюючи старі будівлі, Мазепа дбає в першу й головну чергу, щоби надати їм мистецьке оформлення свого часу й свого стилю. У результаті під зовнішніми нашаруваннями мазепинських прибудов і реконструкцій хороняться усі питоменности первісних будівельних форм, що затмили ще часів великої київської церкви, старий візантійсько-романський Київ Ярослава, стилем бароковим — Мазепи

(Продовження буде).

Всеж таки останніми часами помітна велика поправа. На збори, віча, а навіть на ріжні паради продісає журналіст без особистого запрошення, а виключно на підставі леґітимації. Це вже наслідки прикрого досвіду, який заставив аранжерів рахуватися з голосом преси, а представникам її йти на зустріч, бодай у мінімальних границях.

Не все воно так буває, бо як і інші іновації так і ця мусить проникнути до всіх верств суспільности, а це потребує часу і науки. Що вони не проникнули ще — наведу один з маркантніших випадків, який стався нашому співробітникові підчас останніх великодних свят. Приготовив він на воскресне богослуження в св. Юрі двох закордонних журналістів, щоби мосли подивитися на наш прекрасний обряд і зглянути не менше гарну будівлю. В церкві страшенний натовп, тяжко ввійти, а вже про те, щоби дістатися ближче до престола і мови нема. Тоді наш співробітник упав на нещасливу думку: запровадити гостей на хори. Уповаючи на свою журналістичну леґітимацію підійшов до сходів на хори і показав її питомцям духовної семинарії, які стерегли входу. Дістав відповідь, що мають суворий наказ не пускати нікого, тож й у цім випадку не можуть зломити наказу. Не помогло переконування, що це спеціяльний випадок, що евентуальне зломання наказу не потягне ніяких наслідків, бо зараз на другий день журналіст особисто перепросить духовну владу; дозволу таки не дістав, але ще наразився на не зовсім чемну відправу. На щастя для нього, гості нічого не бачили ні не чули, а то вдалося булиб роти повідчиняли. Леґітимація, яка відчиняє хори св. Петра в Римі, Нотр Дам у Парижі, або св. Павла в Льондоні — не має сили відчинити їх у св. Юрі.

Винити тут кого?! Тяжко. Влада видала наказ для порядку, питомці виконували його для послуху, а журналіст сповняв свій обовязок для пропаґанди. Всі мали рацію, а це найгірше. Бо тоді тяжко дійти, де саме причина прикрого інциденту. Міг він не трапитись, колиб журналіст був сподівався, що його не пустять, або колиб влада була памятала про журналістів. Маймо надію, що він і не трапиться більше. Ми, хоч і в хвості европейських народів, але що раз більше прискішуємо кроку.

Одним з великих кроків наперед буде забезпечення належного місця представникам преси і признання їм прав, таких конечних до сповнювання тяжких та відповідальних обовязків.

—o—

З нагоди появи одної брошури.

Відкритий Лист д-ра Володимира Ільницького до о. Теодора Савойки.

Всечеснішому о. Теодорові Савойці гр.-кат. пароховi в Селиськах у відповідь на брошуру під з. „Наша Молодь", Перемишль 1932.

I. „Чи без виироблення характеру, без карности й збірного хотіння не були і не будуть усі національні пориви лиш огником, що хутко спалахне і ще хутше потахне" (Цитат зі сторінки 25).

II. „Але найбільше впливові часописи, як „Діло" та по части „Новий Час", чи мають вони одну вироблену лінію? — — — **Чи хоронять людську честь?** — — — Чи розуміють усі наші „редактори", **як то можна вичувати біль ізза нанесеної комусь у часописі кривди?** Чи подумають, що елементи ладу треба піддержувати, а не з гори валити?" (Цитата зі сторінки 27).

Рідко коли трапляється, щоби месія й оборонець так глибоко закроєних думок та ідей у тійже самій своїй праці попадав у такі разячі суперечности з тим, що голосить і ставить за ціль своєї праці. Коли так є, то причини цього треба дошукуватися вже в самім естві і характері автора.

Завданням праці „Наша Молодь"— як це виходить з її змісту — є виказати, що якщо наша високоідейна і патріотична молодь і блудить деколи у своїх шляхотних поривах, то причиною цього є виключно старше громадянство, суспільні установи та їх провідники, які своєю безхарактерністю та компромісовістю або опортунізмом зводять цю молодь на манівці, а рівночасно вбивають її найкращі пориви, не ставлячи перед цю молодь ніякого прямого, провідного шляху, не дбаючи ні за її моральне, етичне, релігійне та національне виховання ні за її матеріяльну екзистенцію.

Цю здогадну недостачу, цю хибну поведінку старшого громадянства та наших публичних установ, Ви Всч. Отче, бажали доповнити та вирівнати у своїй публікації на тему „Наша Молодь". Ви бажали цю нашу молодь по словам Фіхте, цілковито переродити та влити в неї нового виховного духа і вратувати її таким чином перед загибілю (Дедукція зі сторінки 10).

1. Якже це вийшло у практиці? Чи наша молодь піднеслася Вашою працею на дусі і чи дали Ви їй почин до цілковитого переродження? Чи ті проголошені Вами принципи національної дисципліни, пошанування чужої чести і т. п. Вам вдалося задержати і зробити їх виховним дороговказом для молодших і грядучих поколінь?

Пригляньмося справі ближче.

I. „У 1919 р. майже в той сам час, як наш „парлямент" у Станиславові радив над усуванням хрестів зі школи, поляки по своїм боці запорядили, щоби кандидати учительського звання, приватисти, при іспитах зрілости виказувалися посвідкою від парохіяльного уряду, що виконують релігійні практики" (Цитата зі сторінки 11-ої).

Розумію, що Вам, як священикові, вихованому в дусі релігії та католицької етики, не може припасти до вподоби дискусія на тему усування хрестів зі шкіл. Розумію, що Вас з тих самих мотивів заболіла ріжниця між поглядом чи тільки дискусією на такі теми станиславівської Національної Ради і польського сойму у Варшаві. Те все я розумію.

Не розумію одного, а саме: що уповажнило Вас бодай у Вашій совісти, прилюдно закпити собі, прилюдно понизити та обезцінити нашу Національну Раду в Станиславові, називаючи її парляментом у знаках наведення („парлямент")?

Невже Національна Рада в Станиславові не була нашим парляментом у той час, невже вона не виповнювала і не змагала по своїм силам у часі великого народнього зриву а рівночасно й неминучого хаосу, звязаного з творенням держави виповнити ті всі обовязки,які тяжили на ній як збірній установі репрезентантів українського народу? Невже дійсно збудується і на краще виховається наша молодь, коли з уст одного з найстарших наших громадян дізнається, що Національна Рада в Станиславові з літ 1918-19 це був лиш „парлямент", тобто пародія якогось народнього представництва?

Чи найдете Всч. Отче бодай одного поляка, який важився би з огляду на те, що польські повстання з літ 1831 і 1863 покінчилися невдачею, назвати тодішний тимчасовий „жонд народови" також народним правлінням у знаках наведення?

II. „А у нас, у Галичині, до того ще склалося так, що три владики не можуть найти спільної мови. Якже найдуть її поверх дві тисячі духовників, або коло чотири міліони вірних? — — — В слід за тим авторитет єрархів там заломаний (в часі візитацій владики відчувають вже ніяковість свого положення). — — — Бож це не тайна, що за плечима скромних станиславівських діячів (у звязку з попередно наведеним прізвищем Преосв. о. Хомишина, — пояснення моє) стоять справдішні, з XVII—XVIII віків Україні добре знані політичні грачі з Чина оо. Єзуїтів" (Цитата зі сторінки 11 і 12).

„Реаліст Масарик каже, що наше покоління потребує релігії". Добре, але якжеж це покоління має горнутися до релігії, коли бачить такий яркий приклад некарности, несубординації та браку пошанування для князів св. Церкви в особі підчиненого їм духовника? Чи для виховання нашої молоді дійсно було безумовно потрібне і конечне покласти в зміст Вашої праці таку собі легку чи легкодушну критику поведінки всіх трьох наших Владик, які не могучи найти між собою спільної мови, гіршать тим підчинених собі духовників та вірних, витворюють собі ніякове положення в часі візитації, та що ще прикріше, стоять на услугах політичних грачів з Чину оо. Єзуїтів?

Чи з тої критики — без потреби і користи в данім випадку — з боку підчиненого духовника на власних Владик, виробиться характер нашої молоді або її почування до гуртування в карну лаву (сторінка 10) і її здисциплінованість?

Якщо Ви, Всч. Отче, на сторінці 29. нарікаете, що „столичні великости так вас обезцінять, так оплюють, так обкидають лайками, так безсоромно посудять о злу волю, о злобу, о месть за яке там ніби поминення тощо, що ваші уваги обернуть на злочин, а вас на непочитального шкідника, який не повинен і по святій землі ходити" — то що доперва подумати про ті глухопровінціональні „великости", які власне арогують собі те саме право діяти усе це зло особам своїх столичних великостей, ба ще й наставників?

III. „Наша мужицька хата не дає дітям на загал нічого. Часто ще й викривляє молоді душі. Типічною бувае „наука", яку сусід мазур для своїх дітей убрав у поетичну форму „Не бедзєш кowal, не бедзєш ял" (Цитата зі сторінки 11)

Читаю, тай не вірю власним очам. Щож це таке? Український священик, який зріс з нашим народом, якому поручили релігійне, моральне та етичне виховання того народу, по кількадесятьлітній трудолюбивій праці у своєму званню приходить під кінець свого життя до висновку, що наша мужицька хата, крім поклику до злодійства не дає своїм дітям на загал нічого?

Всч. Отче! Чи це дійсно правда, чи направду так є в дійсности, чи з під нашої мужицької стріхи не вийшли найліпші сини та найбільші генії нашого народу, які серед голоду та холоду плекали в собі завзято ті найкращі, найідейніші почування й характери, які пізніше поставили їх на височині їх величі? А чи може Ви самі, Всч. Отче, не вийшли зпід мужицької стріхи в Любичі?

А якщоб воно і було так, як це Ви, Всч. Отче, кажете, — то чи при допомозі написання і підчеркнення такої брудної сторінки нашого народнього характеру та її згенералізування Ви причинилися тим до піднесення характеру та самопевности нашої молоді, до її виховання, етики та моралі? — Ні!

А в привіт для УНДО приносить Ваша праця ось що:

IV „— — — Отже що: брехня, демагогія, наївність? Всього потрошки, тільки не виховання". — — — „І нині воно скрипливе колесо. В йому, ніби, гуртуються елементи доскладові і розкладові, праві й ліві і дуже ліві, ідейні понад усякий сумнів і понад усякий сумнів продажні, але саме тому ані сили, ані поваги УНДО не має". — — — „Ось програма УНДО. Не писана, але виконувана, з тим, що колишні „шестидесятники" бажали доплисти до моря, а нам вистарчить і баюра. Рація як потопитися, то все одно де. — — — Ось вам взірцевий громадянин і взірцева політична партія" (Цитата зі сторінок 16, 17 і 19).

І знову хіба повторити те саме, що вище.

Пишете самі (сторінка 6): „Ініціятиву моглаб узяти дотепер найбільша й найповажніша партія УНДО" — і якжеж Ви, Всч. Отче, піддержуєте авторитет та пошану серед нашої молоді для цієї, згідно з Вашими словами, найбільшої та найповажнішої партії, якої мабуть Ви самі є членом, як виховуєте нашу молодь політично і національно, коли про ту найбільшу партію пишете, що в ній хіба „брехня, демагогія, наївність, продажність та замилування до баюри", покпиваючи з цієї „взірцевої політичної партії"?

Правда! Як це легко критикувати других, а як тяжко самому в блуд не попасти, як легко добачитися можна в чужім оці стебла, а в свому й поліна не бачити?

Якщо партія УНДО зла, якщо в ній відносини не добрі, то прямуйте по Вашим силам до направи цих відносин, працюйте на зовні цієї партії як її карний і здисциплінований член, але не кидайте каміння у криницю, з якої самі пете воду, тай ще до того для прикладу і виховання нашого молодшого покоління!

V. „Бо бувають в нас випадки аж надто разячі! Коли скажім якийсь адвокат у якомусь там нафтовому раю, розгуляється, пропутає своє майно, і далі стане фальшувати векслі та за добуті гроші гуляти поза кордонами у веселих товариствах, то ще зрозуміле, тай його приватна річ. **Парвеній бавиться.** Але коли передові громадяни, повітові організатори, мужі довіря партії і громадянства, ходять по товариствах і знайомих та випрошують жертви на ратовання того легкодушного „патріота", бо інакше йому, мовляв, остає хіба лиш кілька днів життя, то це вже повна сумна. Це вже занепад публичної моралі, це вже суспільне гниття. І як на таких взорах виростати має молодь"? (Цитата зі сторінки 20 і 21).

Заки я Вам, Всч. Отче, дам свою відповідь на цей крик Вашої зболілої та обуреної душі, зацитую ще раз Ваші слова, цитовані мною на початку цього отвертого листа: „Чи розуміють усі наші „редактори", як то можна вичувати біль ізза нанесеної комусь у часописі кривди?"

Ні! Всч. Отче, саме Ви цього не розуміли і не зрозумієте ніколи! Чи Ви провірили перед тим бодай поверховно, чи цей адвокат з нафтового раю (не про мене тут мова, тому себе не бороню) дійсно пропутав своє майно та за добуті фальшуванням векслів гроші гуляв поза кордонами у веселих товариствах? Чи провірили Ви, що цей адвокат „парвеній"? Невже після Вашого погляду парвеній той, хто добившися у тяжкій щоденній боротьбі хліба та становища, зі своєї чи без своєї провини, попав у фінансові трудноші і може найшовся з ріднею на краю фінансової руїни, а „патрицієм" на Вашу думку той, хто добувши посагове майно „procul negotiis uxoria rura bubus exercet suis" — як пише Горацій у своїх буколіках?

А чи провірили Ви, Достойний Отче, чим кермувався я і п. д-р Витвицький, що піднялися самаринної акції і до кого в тій справі зверталися

св? Чи схочете довідатись з цього листа, що ні я, ні п. д-р Витвицький, як думаю, не стидаємося цієї нашої акції, та не бачимо в тім ні занепаду публичної моралі, ні суспільного гниття? І що навпаки у цій нашій акції добачуємо тільки видимий знак любови ближнього і виповнення християнського обовязку?

Якщо, Всч. Отче, бажаєте послухати теж мотивів цього мого становища, то я їх Вам представлю на консисторськім, єпископськім Суді в Перемишлі, перед який позиваю рівночасно Вас як християнин свого духовника.

Одного будьте, Всч. Отче, певні, що нагінкою на особисту честь людей, яких уважаєте самі за передових громадян і то нагінкою без попереднього ствердження факту і без вислухання того, кого обвинувачуєте, — не підносите нашої молоді ні в її вихованні, ні в її етиці та моралі, а поступаєте цілком не ліпше тих, яких у своїй праці самі за це пятнуєте.

VI. Коли хто погуляє собі по живучих і до оборони своєї спосібних, так як це представлено вище під I. до V., то я — травестуючи Ваші слова зі сторінки 21. міг би сказати: „я це ще розумію Патриций бавиться чужою честю."

Але „сумний це вже прояв, занепад публичної моралі та „суспільне гниття", коли хто наносить тяжку обиду помершому, який з природи речи не може дати відповіди. Це вже найганебніший приклад для нашої молоді зі сторони власне найстаршого покоління.

Чи може Вам, Всч. Отче, відповісти пок. Михайло Галущинський, цей великий патріот і борець за права свого народу у найідеальнішому розумінні, чи може Він Вам сьогодні відповісти на нанесену Йому Вами обиду, що: 1) брав Він участь у найінтимнішій, **перед громадянством на всі лади закриваній** угодовій акції з польською умандатованою стороною?; 2) вважав за відповідне **серед таких обставин** приняти вибір на голову Товариства „Просвіта"; 3) покликано Його до громадянства в останньому році, це був вже анахронізм, бо Він вже **хіба волочив свої давні крила,** маючи спацифіковану міну.

Мені особисто здається і проте я, котрий теж знав особисто пок. Михайла Галущинського, пересвідчений понад усякий сумнів, що пок. М. Галущинський до останньої хвилини свого життя ніколи не волочив своїх крил, на яких все літав на висоті чести і достоїнства, але що більше, я теж пересвідчений, що Ви, Всч. Отче, не написали би цього про пок. М. Галущинського, якщоб Він сьогодні ще жив! І це найбільш погане і найбільш прикре!

Таким поведенням і такими прикладами не підіймете нашої молоді ні у вихованні, ні у характері, ні в етиці, ні в моралі.

Для нашої молоді булоб далеко краще і ліпше, якщо Ваша праця „Наша Молодь" не булаб ніколи побачила денного світла.

Це все написав я щиро і отверто так, як це відчула моя душа і мій ум заразже по перечитанні „Нашої Молоді".

І тому прошу мені простити декотрі гіркі слова та приняти вислови глибокого поважання

Д-р Володимир Ільницький,
адвокат у Дрогобичі.

Після замаху на Думера.

СПІВЧУТТЯ УКР. ПАРЛ. РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ З ПРИВОДУ СМЕРТИ ПРЕЗИД. ДУМЕРА.

Президія Української Парляментарної Репрезентації вислала в суботу телеграфічно заяву співчуття з приводу трагічної смерти президента французької республики Думера на руки французького амбасадора в Варшаві.

Смерть Думера.

Президент французької республики Поль Думер умер наслідком одержаних ран в суботу, 7. ц. м. в год. 4.40 ранком. Тіло покійного перевезли до елізейської палати, де його забальсамували й виставили на прилюдний вид у головній салі, переміненій на каплицю.

Покійному минуло 75 літ. Був спершу професором і публіцистом, однак пізніше віддався політиці і від 1888 р. був депутованим з департаменту Есн, а від 1912 сенатором з Корсики. В році 1895 був перший раз міністром фінансів. Опісля дався пізнати як губернатор Індохін. Підчас війни Думер був у кабінеті Пенлеве міністром без теки, а після війни двічи міністром фінансів. В 1927 р. вибрали його президентом сенату, 13. травня 1931 р. президентом французької республики. В часі світової війни Думер стратив чотирьох синів.

На вість про смерть президента в цілому краю відкликали всі політичні збори. Премієр Тардіє скликав надзвичайне засідання ради міністрів, щоб обговорити справу похорону та скликання національного зібрання, щоби вибрати нового президента. На адресу Тардіє наспіли кондоленційні депеші від німецького канцлера Брінінґа та представників інших держав.

Відгомін замаху.

В париській дільниці Мон-Парнас, де мешкає багаво росіян, вибухли масові протиросійські демонстрації. Поліція розганяла демонстрантів, що громадилися біля каварень, куди заходять російські еміґранти.

Французька преса розписується в звязку зі замахом широко. Соціялістичний „Попілер" осуджує злочин, але застерігається проти того, щоби за вчинок умово неосудної одиниці підбурювати публичну опінію проти представників білої Росії, що користуються толеранцією французької влади. — „Ля Репіблік" зазначує, що вчинку російського фашиста не можна втягати в міжпартійну боротьбу французького народу. Зате „Еко де Парі" питається, коли французька опінія зажадає врешті, щоби границі Франції не стояли так отвором для всяких елементів, які прибувають до Франції проливати французьку кров. Інші часописи називають злочин Ґорґулова актом божевільного і не пробують вивискати його до виборчої кампанії.

Слідство з атентатчиком.

Арештований атентатчик Павло Ґорґулов заперечує будьтоби мав спільників, і каже, що ділав на власну руку та що члени організації, до якої належав, не грали ніякої ролі в замаху. Поза тим арештований удає в пересадний спосіб божевільного. Коли слідчі чинники хотіли дізнатися, де він був безпосередньо перед замахом, Ґорґулов удавав, що не розуміє цього питання, і відповідав баламутно. Старається мабуть звести слідство на фальшивий шлях.

Знавці російської мови досліджували записки, найдені при Ґорґулові. В записках він пояснює, чому рішився виконати замах на Думера. Він нічого не зробив, пише Ґорґулов, щоби допомогти Росії скинути більшовицьке ярмо. Крім того Ґорґулов пише, що то він украв дитину Ліндберга.

При дальших допитах Ґорґулов заявив з повагою: „Я зробив жертву зі свого життя. Коли вмерла моя вітчина, моє життя скінчене. Я не бандит, але політичний вбийник. Моя жінка осталася в Монако і не знає, на що я приїхав до Парижа. Я орґанізував серед моїх земляків фашистівське товариство, але не мав до них довіря. Я ділав сам, ніхто мені не помагав".

Французька поліція в Ніцеї ствердила, що Ґорґулов мав останніми часами гроші і заплатив там значну суму за мешкання. Тому здогадуються, що гроші дала йому якась тайна орґанізація.

Нового президента виберуть 10. травня.

Рада міністрів устійнила речинець засідання Національного Зібрання для вибору нового президента Франції на 10. травня. Як кандидата називають президента сенату Лебрена, президента парляменту Буісона та Пенлеве.

На основі конституції на випадок несподіваної смерти президента найвищу владу в державі до хвилини вибору нового президента виконує рада міністрів.

Нові вістки про Ґорґулова.

Павло Ґурґулов родився 30. червня 1895 р. в Бравіслці на Кавказі. Докторат медицини здобув у праському університеті.

ПАРИЖ, 8. V. ПАТ. Слідство устійнило, що Ґурґулов оженився в липні 1931 р. в мерівстві Біляикур (Сена) з росіянкою. Директор слідчої поліції Ґішар сказав, що не вірить, щоби Ґурґулов мав спільників. Ґурґулов людина нагальна та брутальна, а Думера вбив тому, що влада заборонила йому виконувати лікарську практику у Франції.

БЕРЛІН, 8. V. ПАТ. Німецька преса приносить подробиці з побуту Ґурґулова в Берліні в 1924 р. Він кілька раз був у Берліні, хотів там поселитися на постійно та працювати на полі медицини й літератури. Переговорював із накладчиками в справі видання своїх брошур і книжок. За 100 долярів, які дістав від невідомої особи з Праги, видав в одного з російських видавців томик поезій „Даль". В Оломунці німецький накладчик видав повість Ґорґулова „Син черниці". В Берліні жив диким життям, не хотів стрічатися з людьми, з товариствами рос. еміґрації. Говорив погірдливо про еміґраційні т-ва. Казав, що стоїть на чолі рос. національної партії.

Що каже Мільран.

ПАРИЖ, 8. V. Бувш. президент Франції Мільран сказав журналістам, що має інформації, що вбивник Думера є членом реґулярних більшовицьких сил.

ОСТАННІ ВІСТИ

ДОЛЯР У ВАРШАВІ.

Оборот доляровими банкнотами по курсі 8.85 і пів, при доволі сильній подачі. Телеграфічна виплата на Нюйорк 8.902, у приватних оборотах долярові банкноти 8.86 і пів. золотий доляр. 9.10—9.09.

РОЗПОРЯДОК ПРО НОВІ ПАШПОРТОВІ ОПЛАТИ.

У Деннику Держ. Законів оголошений розпорядок президента Польщі зі силою закону про оплату за закордонні пашпорти. Вільні від оплат, як і досі, дипльоматичні, службові й еміґраційні паршпорти. Нових оплат розпорядок не устійнює лише уст. 2, устійнює деякі основи для пільгових пашпортів. Торговельні пашпорти коштуватимуть 25 прц. оплати за нормальний пашпорт. Пільговий пашпорт для тих, що виїздять на студії, на лікування, для участи в зїздах і т. д. має виносити 20 прц. нормального пашпорту.

Ціну пашпортів устійнили так: 1-разовий нормальний пашпорт 400 зол., більшеразовий нормальний 1600 зол., пільговий для промисловців 100 зол. (досі 25 зол.), пільговий більшеразовий для промисловців 400 зол., пільговий для науки й лікування 80 зол. (досі 20 зол.) пільговий більшеразовий для науки та лікування 320 зол.

——o——

ПРОФ. БАРТЕЛЬ ЇДЕ ДО ВАРШАВИ.

У понеділок приїде до Варшави проф. Бартель на запрошення урядових кол. Зараз після приїзду почне конференції.

——o——

ДОПОВНЯЮЧІ ВИБОРИ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 8. V. ПАТ. Сьогодні в год. 22-ій відомі були такі вислідм виборів до парляменту: консерватисти 0, республиканці 21 мандатів, ліві республиканці 17, радикальні республиканці 16, сусп. радикали 24, соціялісти 26, комуністи та дисиденти-комуністи 9.

Консерватисти втратили 1 м., республиканці здобули 2 м., втратили 9. Ліві республиканці здобули 4, втратили 15, рад. республиканці здобули 5, втратили 12, сусп. радикали здобули 15, втратили 12, сусп. республиканці здобули 7, втратили 4, соціялісти здобули 15, втратили 7, комуністи та дис.-комуністи здобули 5, втратили 3 м.

В Альзації авт. католики (нар.-респ. унія) здобули 9 мандатів, демократи 2, нац. католики, авт. соціялісти по 1 мандаті. Крім того вибраний один незалежний.

——o——

ПОМЕР АЛЬБЕРТ ТОМАС.

ПАРИЖ, 8. V. ПАТ. Бувш. міністр, директор Міжнар. Бюра Праці в Женеві Альберт Томас захорів несподівано як вийшов із ресторану біля двірця Ст. Лязар. Упав непритомний; його перевезли до шпиталю і там він помер. Хорував він на цукрову недугу.

——o——

Спортові висліди.

Україна — Бяли Ожел 1:1 (1:0).

Слаба гра України, якої напад не використав кількох певних позицій. Свому завданню відповів лише Цимбала на серед. помочі і Бутель на воротах. Одинокі ворота для України добув Лисик в 40 мін. Україна виказала брак амбіції і волі перемоги, через що зовсім непотрібно стратила один цінний пункт. Суддював пор. Шиба. Видців 600.

Лігові змагання.

Львів. Погонь—Висла 1:0 (1:0).
Краків. Краковія—Гарбарня 5:0 (2:0).
Познань. Варта—Варшавянка 0:0.
Седльці. Чорні — 22 пп. 3:1 (3:1).
Варшава. Польонія—ЛКС 2:2 (1:1).

Мистецтва А-кляси.

Львів. Світезь—Польонія (Пер.) 7:3 (3:0).
Львів. Олд Бої — II. Сокіл 1:1 (1:0).
Львів. Чорні І. Б. — Погонь (Стр.) 1:1 (0:1)
Ряшів. Гасмонея—Ресовія 2:1 (1:1).

1. V. Сян — Корона 2:3 (1:1).

В першім дні Сян розіграв змагання з Короною Склад Сяну: Качмар, Лавецький, Федорович І, Романець II, Партика, Макар; Макарука, Ленчаківський, Федорович II, Лісикевич, Біницький. Гра в першій половині оспала і нецікава. В другій половині напад не використав кілька догідних позицій.

2. V. Сян — Дністер 3:4 (1:1)

В другому дні відбулися змагання між поміцними українськими клюбами. Дружина „Дністра", що розіграє змагання в Ц-клясі, представляється як цілість зовсім добре. Напад атакує гостро, сміливо тому виграє змагання. Сян перевищав господарів технікою, рутиною і опануванням мяча. Вислід дещо несправедливий для Сяну, який мав „пеха". Судив п. Верхола, добрий.

5. V. Сян — КС „28".

В четвер розіграв Сян перші змагання за мистецтво Б-кляси.

Китайсько-японський розем.

Закордонна преса подав подрібний опис підписання китайсько-японського перемиря. Представник Шігеміцу підписав розем перед самою операцією, якій мусів піддатися наслідком недавного бомбового замаху. Найшовшися на операційному столі, японський міністр стиснув руку Чана, начальника виділу в китайському міністерстві заграничних справ і сказав: „Скажіть свому народові, що японці і китайці повинні все жити в приязни". Опісля японський хірург Гото ампутував йому ногу вище коліна.

На основі розвмної умови японські відділи відступлять на лінію Чапеі-Вусун, то значить за дороги, положені на північ від міжнародньої концесії, звідки всядуть на кораблі. Нанкінський уряд заявив тогож дня, що виступить з цілою строгістю проти виконавців замаху та нелегальних організацій.

НОВИНКИ

— АДМІНІСТРАЦІЯ „ДІЛА" ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ЇЇ БЮРА ВІД ДНЯ 10-го ТРАВНЯ Ц. Р. БУДУТЬ ВІДЧИНЕНІ ВІД ГОД. 9-ої РАНО ДО ГОД. 6-тої ВЕЧОРОМ.

— **Концерт В. Вермінської.** Вівторок, 10-го ц. м. виступить у салі львівського Муз. Т-ва (кіно „Аполльо") із концертом зорганізованим бюром М. Тірка, відома польська співачка Ванда Вермінська. Вона співала з успіхом на віденській сцені і деякі критики прирівнювали її навіть із славною Єріцою. Вермінська відспіває між іншим на цім концерті низку українських народніх пісень.

— **Хмаролім у Сокальщині.** Дня 4. травня ц. р. в пополудневих годинах навістила північно-східну частину сокальського повіту страшна злива. Тревала ледви пів години, але знищила всі весняні засіви і городовину, а озимина стоїть до половини у воді. Найбільші шкоди потерпіли громади Лучиці, Шаманці, Михайлівці та Ганівці. Населення тих громад найшлося в трагічному положенні, тим більше, що минулої осени ті самі околиці навістила страшна градова катастрофа, яка знищила 80 прц. всіх земплодів.

— **Незвичайний селянський страйк.** В Міньску Мазовецькому селяни зробили страйк, звернений проти високих торгових оплат. Минулої середи торговиця була пуста, хоча звичайно в цьому дні як торговому зїздиться багато селян. Страйк удався цілковито. Поліція арештувала 6 селян за те, що стояли на дорозі і говорили тим, що приїздили, щоби не їхали на торг до Міньська так довго, аж торгові оплати будуть знижені. В справі арештованих інтервеніював пос. Носек. До страйку прилучився теж союз рільників, так що в майбутню середу страйк захопить всі громади повіту.

— **Політичні вязні голодують.** В самбірській слідчій тюрмі розпочали 5. ц. м. голодівку вязні: Косюк, Крисько, Кобільник і Сенишин, арештовані ще торік у звязку з нападом на почту з Трускавця. Вони домагаються присішнення слідства. В днях 27—30 квітня не приймав харчу політичний вязень Ільенко, засуджений на два роки вязниці за приналежність до УВО, домагаючись перенесення до келії для політичних вязнів. В обох випадках інтервеніював у судової влади адв. д-р Рогуцький.

— **Обмеження виїздів за границю.** Міністерство внутрішніх справ у порозумінні з міністерством скарбу видало воєводам обіжник, в якому наказало видавати осторожно заграничні пашпорти та якнайменше пашпортів з обниженою оплатою. Причиною цього обмеження є господарська кріза, яка не позволяє вивозити валюту за границю.

— **Д-р І. Цьокан на засланні.** Свого часу появилася була вістка про розстріляння більшовиками б. сотника УГА д-ра Ілька Цьокала, що був учителем екон. інституту в Одесі. „Нов. Час" довідується, як пише, із зовсім певних джерел, що та вістка неправдива. Д-ра Цьокана засудило ГПУ на 3 роки заслання і він перебуває тепер на т. зв. Медвежій Горі, віддаленій 150 км. від Білого Моря.

— **Плямистий тиф у горах.** В гірських селах дрогобицького повіту, особливо в Довгім і Рибнику шириться серед населення плямистий тиф. Досі стверджено 40 випадків занедужання, в цьому два смерти.

— **Влом до школи.** До канцелярії народньої школи в Жовкві вломилися невідомі злодії та вкрали 3000 зол. У звязку з крадіжю арештували 52-літнього Йос. Грицана. Коли Грицанові доказали крадіж, він підрізав собі горло. Його забрали до шпиталю.

— **Загадочне вбивство.** В громаді Брустурів пов. Косів найшли в ріці Пістинці трупа Василя Плитчука, місцевого господаря. Підозрівають, що Плитчука вбили і тіло вкинули до ріки. У звязку з тим злочином поліція арештувала Михайла Кашелку.

— **Звірський злочин.** На узбіччу варшавської цитаделі між мурами фортів і Вислою поліція знайшла ранком тіло молодої дівчини зі змасакрованою головою. Недалеко лежала покровавлена цегла, якою доконано злочину, та порожня фляшка з горівки. Вся одіж на убитій була розпанахана, а шматок блюзки затикав рот нещасної. Стверджено, що дівчина впала жертвою бандитів, які знасилували її та вбили.

— **Самосуд на торговиці.** На варшавській торговиці посперечався торговець Грушка з покупцем Вуйціком. Довкола них зібралася юрба, з чого скористали злодії й вкрали жінці Вуйціка торбину з 2000 зол. Розлючений Вуйцік добув револьвера, щоб стріляти на пострах, однак Грушка, думаючи, що це проти нього, зловив його за руку і почав з ним термоситися. Тоді упав стріл, від якого впала трупом якась жінка з юрби. Це так обурило юрбу, що вона кинулася на Вуйціка та його жінку і побила обоїх палицями, дошками, вагами і т. п. до втрати свідомости. Справою занялася поліція й відставила їх в тяжкому стані до шпиталю.

— **Не вдалася штука.** В Бабичах пов. Перемишль поліція арештувала Йосифа Залеського, що в ночі на 3. ц. м. підпалив власний дім і господарські будинки, щоби дістати обезпечене грошеве відшкодування.

— **Самогубство коминяра.** На залізничому шляху коло білогорського лісу під Львовом найшли трупа з відтятою головою. Слідство викрило, що це 31-літній Адам Махальський коминяр зі Львова. Він не жив довший час з жінкою і наслідком родинних незгодин відобрав собі життя.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Хочби для традиції!

Був я на латинський Великдень у костелі. Признаюся не з побожности і не з охоти приподобатися сильним міра галицького, а з цікавости. Цікаво було поглянути, хто заповнив костел у це велике весняне свято.

Був і бачив.

У лавках сиві голови дідунів і чорні чіпки бабунь, а з боку їхні сини, внуки і правнуки. Позлізали люди з усіх щаблів суспільної драбини і станули в костелі одні поруч одних, щоб послухати веселої новини: „Христос воскрес". А може дехто й нецікавий був на цю новину, то пішов, бо так наказує традиція, бо пішов або колись ходив його батько.

Цьогорічний латинський Великдень на пять тижнів раніше від нашого. Був час передумати це все і був час потрівожитися, де поміститься наша львівська громада на наш Великдень.

Як усім відомо, український Львів не дуже кидався будувати церкви. Задовольнявся тими, які дістав у спадщині то по Йосифі II, то по волохах, то по інших „Ктиторах і благодітелях". А не кидався будувати, то й мусів уважати, щоб часом завеликий натовп не розвалив спадщини. Тому вчащав до церкви „злегка" і не разом

Але раз у рік, на Великдень, бувала біда. Народ любив свій обряд, свою воскресну пісню і хотів її почути. А тут церков обмаль і невеликі вони. Стояв народ по вулицях та городах і хоч так віддавав Богу честь.

Прийшли трамваї, розбудувалося місто і вже не можна було стояти по вулицях та городах. Тоді люди сказали собі: в церкві натовп, під церквою рух, за церквою камениця — не підемо. І перестали ходити навіть раз у рік.

Наша суспільна драбина хоч і невелика, але по ній тяжко лазити. Тому ті, що нижче сидять, таки на Великдень злізають і йдуть до церкви, а вже ті з вищих щаблів, то тільки христосуються.

Де трапиться.

Переважно „на візитах". От горівочка — Христос воскрес! От друга — воістину воскрес! А за десятою, то й пісня воскресна злетить під стелю, як сива лебідонька під хмари.

Не точно я сказав „ті з вищих щаблів". Бачив я і тих з найвищих наших щаблів на воскресній утрені, але це переважно сиві або сивіючі голови (одна чи дві лисі!). А чорних, русявих і чорнявих — далебі щось не дуже.

Жіноцтво більше любить традицію і менше боїться натовпу. Поруч хусток капелюхи пів на пів. А між капелюхами дешеві і дорогі теж пів на пів. Всі щаблі, значить...

Можеб так подумати над тим при нагоді слідуючого Великодня?!

Хоч би для самої традиції! Хоч би прийшлось запинити трамваї!

Галактіон Чіпка.

Штальгельм проти границь Польщі

На зїзді провідників організації Штальгельму в Берліні майор Вагнер зясував становище організації супроти границь Польщі. Між іншим він сказав: Хочемо, щоби Німеччина була сильна й могла опертися всяким бурям, які дожидають її в майбутньому, однак при цьому така еластична, щоби національна ідея німецької держави зберегла свою життєву силу навіть там, де народи помішані між собою, як це є на сході, де Німеччина має свої територіяльно-політичні завдання. Ці завдання залишаються від забезпечення нашої роздертої й загроженої східної границі перед польською силою, жадною добичі. Дасться це осягнути територіяльно-політичною злукою німецького сходу з буде завершене новим політично-державним поділом цілого простору між Німеччиною й властивою границею Росії під проводом Німеччини.

—o—

Румунія під французьким диктатом

Французький генерал Браі, член французької контрольної місії в Букарешті, предложив французькому урядові знизити харчевий додаток для війська, родинний додаток і додаток на мешкання для старшин. Говорять, що держава відпустить 50 до 60 тисяч урядовців. Вони мали би дістати поважні суми у формі відправного. Гроші на ту ціль мала би Румунія позичити від Франції. Позичку у висоті одного міліярда франків мають ужити перш усього на вирівнання бюджетових недоборів.

Президент міністрів Йорга оголосив у пресі статтю, пояснюючи, що невиплату пенсій державним службовцям треба приписати хвилевим трудноцам державного скарбу. Робиться все можливе, щоби забезпечити удержання учителів. Щоби це питання розвязати, зроблено дві пропозиції: знизити платню учителів до половини, або відправити зі служби одну третину учительства.

Ширіть наш часопис!

Новий зшиток Української Загальної Енцикльопедії.

Вийшов 18-ий зшиток „У. З. Е.", що містить у собі гасла від слова „Оварій" до слова „період". Із українських прізвищ находимо тут такі: Овчаренко, Огієвський-Оховський, Огієнко, Огілевич, Оглобини, Огоновські, Огородник, Огроднік, Одарченко, Одорський, Одрина, Одровонж-Мигалевич, Озаркевичі, Окиншевич, О'Коннор-Вилинська, Окуневські, Олександренко, Олександровичі, Олексинський, Олексієнко, Олексій, Олелько, Олесницькі, Олесь, Олеськів, Олешевський, Олійничук, Олянчин, Ольшавський, Омелянович-Павленко, Омельченки, Онацькі, Оникевич, Онишкевич, Онищук, Опільський, Оппоків, Оправхата, Оранський, Оренчук, Оренштайн, Орженцький, Оришевський, Орлики, Орлівна, Орлови, Орловські, Оробко, Ортинський, Осадца, Осадчий, Осецький, Осинський, Осипів, Осиповичева, Осіньчук, Остапенко, Остапчук, Осташевський, Островські, Остроградські, Отамановський, Отмарштайн, Охримовичі, Павенцький, Павленки, Павлики, Павликовський, Павлови, Павлович, Павловські, Павлуцькі, Павлюки, Падалка, Падура, Паліенко, Паліїв, Палтов, Пальмов, Панасенко, Панасюк, Панейко, Панів, Панч, Панькевичі, Паньківські, Паньчишин, Паранкевич, Паращак, Паращук, Парпура, Партеній, Партицький, Парфилів, Пархоменки, Паскевичі, Паславські, Пастернаки, Патон, Паторжинський, Пахаревський, Пачовські, Пашковські, Пащевські, Пащенки, Певні, Пеленський, Пелехи, Пелехини, Пелеші, Пертинський, Перебийноси, Переверзеви, Перепелиця, Перец і Перетятковичі.

Цей зшиток, як і попередні, має більш як 100 гарних ілюстрацій.

—o—

— **Зміна розкладу залізничої їзди.** З днем 22. травня входить в життя новий розклад потягів на залізницях у Польщі.

— **Віденська конвенція.** Обнятих цією конвенцією, які на тій підставі внесли свої подання на признання емеритального заосмотрення до дня 12 травня 1931 р., повідомляємо, що підписаний Союз задумує в найближчому часі виєднати авдієнцію у президента Річипосполитої Польської і міністра скарбу та вислати делеґацію до Варшави для предложення прохання в справі прискорення остаточного полаґодження емиритальної справи на основі цієї конвенції. З причини недостачі фондів на покриття коштів дороги делеґації, Союз взиває всіх членів, що залягають з вкладками, щоби свої залеглости переслали в найкоротшому часі, бо в противному випадку виїзд делеґації буде неможливий. За Управу Союзу б. заводових старшин, підстаршин і військових урядовців у Станиславові: **Обстґартен**, голова, **Вернер**, секретар.

— **Померла Евеліна Ґрін.** У Мадейрі померла письменниця Евеліна Ґрін, що писала теж під псевдонімом Сесіль Адейр. Її повість „Ґабрієля Ґарден" розійшлася в 150 тис. примірників. За останніх 13 літ виходило річно пересічно по три її книжки. Останніми часами жила в Фунчалі.

— **На курс аматорської фотоґрафії** приймає додатково „УФОТО" в своїй домівці при вул. Ходоровського 15 в понеділок, четвер і суботу в годинах між 17—20. Перші сходини учасників курсу відбудуться в суботу 14 травня в год. 7-ій вечором.

Одинокий спосіб зорґанізовано нести поміч українським інвалідам це стати членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові. — Річна вкладка 6 зол., або місячно 50 сот.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: *„КАНДІДА"* *Шова.*
(Виступ анґлійської трупи.)

Львів має таки кількасот осіб, що або вчились анґлійської мови або завсіди цікаві поглянути на добрий чужинний театр, хоч і не розуміють його мови. Рідкий сміх на салі був доказом, що між повною авдиторією небагато було осіб, що розуміли всі дотепи клясичної комедії Шова. „Кандіда" — песа, що дає насолоду тільки тоді, коли стежити за кожним арґументом її дієвих осіб. Це загальна риса театру Шова.

Анґлійські типи та своєрідне середовище не відбирає „Кандіді" нічого із своїх загальних ідей. 30-літня жінка між 40-кількалітнім мужем і 20-літнім її почитувачем — чи не є це ситуація та проблема, які повторяє наше життя ще постійно? Шов мав більше спокою в давніх літах, коли писав „Кандіду" як нині. Дієві особи „Кандіди", наче вилиті в різьбі, будова песи клясично ясна, наче найкраще продовження Ібсенівської „Нори".

У 1919 р. у Київі Курбас і Гнат Юра почивали „Кандідою" у „Молодім Театрі" свою велику театральну карієру. Якби між песами Винниченка була бодай така глибока сценічна дискусія на теми любови та подружа, вона найшлась би давно в европейськім репертуарі.

м. р.

З судової салі.

ПОС. ГРИНЬ ТЕРШАКОВЕЦЬ ПЕРЕД СУДОМ.

Дня 13. квітня 1932 р. відбулася в Окружному Суді в Самборі карна апеляційна розправа до ч. III. ка. 152/32, проти пос. *Гриня Тершаківця*, обвинуваченого прокуратором тогож суду у підбурюванні до шкільного страйку на вічу в Горожанні Великій, повіт Рудки дня 8. VII. 1928 р. Як відомо, городський суд у Комарні по переведеній розправі в дні 30. січня ц. р. (як була вже згадка в „Ділі") звільнив був пос. Тершаківця від вини і кари.

В мотивах вироку звільнення не пишеться, що не тільки пять разів заприсяжених відводових свідків заперечило, будьто би посол на вічу намовляв і підбурював до шкільного страйку, але також самі свідки прокуратора, а саме командант постерунку Вазановський і постер. Матуш не могли ствердити цього злочину і оба зізнавали неоднаково, а зглядно Матуш був у своїх зізнаннях відокремлений, як також у поліційнім донесенні з 1928 р. уложенім тимиж свідками прокуратури було що інше написане, а саме: що українські посли в соймі є тієї думки, щоби осінью 1929 р. не посилати українських дітей до школи та багато інших річей було там написано, які підходили під § 65. к. з.

Проти звільнення городського суду в Комарні вніс прокуратор відклик та покликав ще нового свідка б. постерункового і заступника команданта поліції в Горожанні Великій п. Тенету (тепер на емеритурі), котрий, як виявилося в часі розправи, навіть не був на згаданому вічу, а зізнав під присягою, що віче було у філії кооперативи, а тимчасом у поліційнім донесенні а також у зізнаннях свідків було, що віче відбулось у стодолі п. Івана Добровольського. На поліційнім донесенні є підпис свідка Тенети, котрий його в заступстві команданта укладав, хоч на ньому не був.

Апеляційною розправою проводив судія Стапінський, вотантами були пп. Хіляк і Твожидло, обвинувачував заступник прокуратора п. Ульман, боронив адв. д-р Іван Роґуцький.

На вступі розправи оборонець підніс заміт, що на основі арт. 21. уст. 4. конституції в часі тревання польського посольського мандату посол не може бути потягнений до карно-судової відповідальности, то значить проти посла не може розпочатися формальне слідство без дозволу сойму. Тимчасом тепер переходять до денного порядку над цим виразним приписом конституції і в Урядовім Деннику міністра справедливости з 1. IV. 1931 р. видано обіжник ч. 1602/H/II/31, в якім зовсім мильно інтерпретують цей припис конституції і доручають прокураторам потягати послів до відповідальности без всяких скрупулів по вигасненні мандату за вчинки поповнені в часі тривання мандату. Внесок оборони на умореня справи з мотивів повище наведених трибунал відкинув.

У зовсім анальоґічній справі пос. Мілени Рудницької, котру теж боронив адв. д-р Роґуцький перед окружним судом в Самборі, але при іншім складі трибуналу, трибунал став був на правнім становищі, що той обіжник не може мати застосування, коли карне донесення зроблене в часі тривання посольського мандату, бо в такому випадку мусить бути дозвіл сойму на „сціґане". Коли би карне донесення було зроблене по вигасненні посольського мандату — то по думці обіжника булоб оправдане. У тім випадку цього не було, бо в 1928 і 1932 р. п. Тершаковець був послом, а видачі через сойм не було, тому карно-судове поступовання не відповідало приписам обовязуючої карної процедури. По переведеній апеляційній розправі, хоч спроваджено свідка, котрий робив донесення і переслухано під присягою, звільнено обвинуваченого, не маючи конкретних доказів вини. Донесення вплинуло в 1928 р. — розправа закінчилася в 1932 р. Напротязі цього часу обвинувачений і свідки були переслухані по кілька разів. Скільки на це пішло страти дорогого часу для свідків і обвинуваченого, грошей і паперу для уряду — нема що й казати.

•

Подяка посла Гр. Тершаківця.

Почуваюся до милого обовязку зложити подяку Вп. Панам: д-рові Олексі Пеленському, адв. в Комарні і д-рові Іванові Роґуцькому, адв. в Самборі за безкорисну оборону.

Якимчиці, 29. IV. 1932.

Гринь Тершаковець.

‡ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Людвика з Ілевичів Залеська, вдова по учит. нар. школи в Тростянці Малім пов. Золочів, померла в Станиславові у 81 році життя 1 травня і там похоронена 3 травня ц. р. Покійна, ставши вдовою, зуміла своєю невтомною працею і запопадливістю виховати чотирох синів і допомогти їм до осягнення становищ. До кінця свого життя цікавилася Покійна усіми проявами національного життя, читаючи залюбки українську пресу та даючи із своїх невеличких доходів жертви на народні цілі. В. Її П.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 7. V. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 3·80 зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 3·00—3·20.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.
Понеділок, 9. V., год. 7.30 веч. „Чорне Ґето".
Вівторок, 10. V., год. 7.30 веч. „Чорне Ґето".

Театр Ріжнородностей.
Понеділок, 9. V., год. 8. веч. „Молодість шумить".

Театр Новин.
Понеділок, 9. травня вистава не відбудеться.

Кіна.

АПОЛЬО: „Пуща" (на осн. Вайсенгофа).
КАСІНО: „Невіта, квітка Гаванни".
КОПЕРНИК: „Проклін роду мандаринів" (Анна Мей Вон), „Інґейджі" екзотична фільма.
ЛЕВ: „Хам" (на осн. Ожешкової).
МАРУСЕНЬКА: „Проклін роду мандаринів" (Анна Мей Вон), „Інґейджі" екзотична фільма).
МІРАЖ: „Вальс кохання" (Ліліяна Гарвей, Віллі Фріч).
ОАЗА: „Ц. к. фельдмаршал" (Вл. Буріян).
ПАН: „Кенігсмарк".
ПАЛЯС: „Шанґай-експрес" (Марлена Дітріх).
ПАСАЖ: „Людина без нервів" (Кен Мейнард) і додатки.
ПРОМІНЬ: „Упавший янгол".
СОНЦЕ: „Мадярська рапсодія, „Чортівський репортер".
СТИЛЕВЕ: „Мадам Сатан".
УТІХА: „Вогонь", цілість, Тім Мек Кой.
ХИМЕРА: „Циганські романси" (Бриг Гельм, Шільдкравт).

Програма радіо.

Вівторок, 10. травня 1932.

Кенігсберг (217,1) 20.35 „Мадам Фавар" оп. Офенбаха. **Братислава** (278,8) 16.10 Концерт, 22.20 Авд. з каварні, **Талін** (296,1) 18.35 „Кармен" оп. Бізета, **Міляно** (331,4) 21.30 Концерт, **Брно** (341,7) 12.45 Концерт, 17.25 Музика для дітей, 19.45 Чеські танці, **Букарешт** (394,2) 20.00 Концерт, **Берлін** (419) 20.00 „Рієнці" оп. Ваґнера, **Праґа** (488,6) 15.30 Скрипка, 21.00 Румунський концерт, **Рига** (525,4) 21.15 Спів, Тамара Кальнінс, 21.35 Романт. музика, **Будапешт** (550,5) 19.30 Солісти, **Харків** (937,5) 15.00, 18.00, 20.00, 24.00 Концерт, **Москва** (1481) 18.30 Опера, **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 14.00, 16.00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 10. травня 1932.

12.10, 14.45, 15.20, 19.25 Грамофон, 15.05 Госп. комунікат, біржа, 15.45 Комунікат для плавби та рибалок, 15.50 Для дітей „Соловейки", 16.03 „Весняна пісня", 16.20 „Чому люблю Румунію", 16.40 Грамофон, „Сільва рерум", **16.50 Відчит в українській мові „Культурна праця української еміґрації" виг. проф. К. Смаль-Стоцький.** 17.10 „Поляки кольонізатори Манджурії в XVII. ст." відч., 17.35 Симф. концерт, 18.50 Всячина, 19.15 „Листовне навчання хліборобства", 19.30 Спорт, 19.50 „Кавалерія Рустікана" оп. Масканія, 21.10 Техн. скринька, 21.30 Авд. з нагоди нац. румунського свята (музика, спів), 22.40 Оп. арії та пісні, 23.00 Танкова музика.

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Укр. Театр у Львові. Укр. Народній Театр ім. І.Тобілевича в Станиславові.

Нове Село:
Понеділок, 9. V. „Життя Парижа".
Вівторок, 10. V. „Про що тирса шелестіла".

Збараж:
Середа, 11. V. „Меді".
Четвер, 12. V. Ревія.
Пятниця 13. V. „Жінка, що вбила".

Тернопіль:
Субота 14. V. „Грішниця на острові Паго-Паго".
Неділя 15. V. „Пан директор"

Український Наддніпрянський Театр дир. П. Карабіневича.
Лютовиська: 10. V. „Хата за селом"; 11. V. „Барон циганів"; 12. V. „Вій"; 13. V. „Маруся Богуславка"; 14. V. „Запорожець"; 15. V. „Ой не ходи Грицю".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ФІРАНКИ ручної роботи, капи — накидки, портієри, брокати — прекрасні — за безцін тільки — Робітня **Фрайліх**, Львів, Сикстуська 21. Централя Відень. 1600 12—?

СРІБЛО продає найдешевше — Домбровський-Розварженський — Академічна 2. 1646 6—8

■ **КИЛИМИ** — відділ ліквідую. Останки хідників продаю незвичайно дешево. Фабричний склад **Ванк** — площа Марійська 5. I. поверх. 1538 14—14

ГОСПОДАРСТВО 15-моргове півтора км. від залізн. стації Броди, 10 коров, пара коней з господарським інвентаром оказійно на продаж. Відомість: склеп Нар. Торговлі, Ринок 36. 1852 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка.

Пану Д-р І. Урманові, лікареві-ґінекольогові у Станиславові, складаємо цею дорогою щиру подяку за його труди та прихильну лікарську опіку, якою окружав нашу Покійну Маму у її тяжкій хоробі та за його успішні старання влекшити її тяжкі терпіння.

Дякуємо також Сестрі Соні Вільф за труди та опіку в часі хороби Покійної.

У Станиславові, 4. травня 1932.

Рідня Залеських.

Новина! **Фільми до Leica 30° Шайнера „**
Нові моделі **фотоґрафічних Апаратів.**
ЦІНИ ЗНИЖЕНІ! **Радіо-відбірники** сітові — трилямпові в ціні дволямпових, які вилучують Львів.
у Фото-Радіо-Палас, Львів, пл. Марійська ч. 8.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.